

UJVIDÉKI HIRLAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égés évre 13 korona
 Megyedévre 4 K 50 f.
 Heti hónapra 1 K 80 f.
 Újra szám ára mindenütt 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Mayor József.

Felelős szerkesztő:
Dr. Königstädler Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 7.

Megjelenik
 hétfő kivételével mindennap.
 Telefonszám 180.

Oroszországban

ime gépfegyverek őrzik már a lelkiismeret szavat és egész Európában tudják a tömegek, hogy ezt a háborút nem lehet végső döntéshez juttatni fegyverrel s az volna az emberiség legnagyobb veszedelme, ha a világkatasztrófa Európa bármelyik népét és nemzetét magá alá temetné.

A megalázás, a megbüntetés az eltiprás hangoztatása nem más mint a tomboló düh frázisa, hiszen mindenütt tudják az emberek milliói, hogy aki haragszik, aki dühöng és gyűlöl, annak nincs igaza. A háború vége a megisztuláshoz, a kiengesztelődéshez, az új ember megszületéséhez fog vezetni. A vén Európa nagy vereszeteségéből felgyogyul hamar s a megifjodott világ nem fog magára ismerni.

Nem fontos, hogy a háború dirigensei mit mondanak. Őrült-ség volna azt várni, hogy Hindenburg letegye a marsall botot és Lloyd George megtagadja igazgató demagóg jejszavát. Az ő energiájuk még a háború szolgálatában áll s ugyázták, hogy még egy nagy lendületű mérkőzés elkerülhetetlen és ezt az utolsó nagy próbát mind a két fél rettenhetetlen és kíméletlen erővel fogja végrehajlani. És azt a mult eredményei bizonyítják, hogy a végleges, a legázió győzelem ebben a háborúban lehetetlen, de biztosítják azt is, hogy ellenségeink minden áldozata hiabavaló. A tavaszi nekifeszítés után a narokizált ántant-népek lelkiismerete zuvga fog tiltakozni a további vérontás ellen.

Mert ami most történik, annak nem ura többé az emberi sző és akarat. Az emberiség belső kényserből cselszékzik s most már deliriumos gyorsasággal éli ki a háborút s felperezeli minden harci energiáját. Még nem tud megállani a lelkiismeret józan szavára, de nemokára megfogja állítani a tehetetlenség.

A csatatérrel párhuzamosan most már a diplomáciai porondon is megindult a viaskodás a békéért. Az ágyuk a békéért dö-rögnek, a jegyzékek a békét ki-áltják.

Hitelét veszíti minden usztán, minden gyűlölet és megszületik végre a tömegek lelkében a kiegyenlítődés józsága. Minden nap közelebb vagyunk ehhez a pillanathoz, mert mind többen és többen valljuk és hisszük, hogy új emberi szándékok napja kél és bármily sötét is az éj-szaka nem sokára virradni fog.

Brussilow főbelötte magát?

Stockholm, január 25.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

Helsingforsban makacsul tartja magát az a hír, hogy Brussilow, az orosz főparancsnok néhány nappal ezelőtt a főhadiszállásról Pétervárra érkezett és revolverrel főbelötte magát.

Höfer mai jelentése.

Budapest, január 25.

(Hivatalos) KELETI HARCTÉR: Terstjanszky vezéredes hadserégénél egy német roham-csapat sikeres vállalkozást hajtott végre. Egyébként a keleti harc vonalon a Pripjattói délre sehol sem volt nagyobb harci tevékenység.

OLASZ- és DÉLKELETI HARCTÉR: Változatlan.

Höfer altábornagy,
 a vezérkar főnökének helyettese.

A németek tíz kilométernyi szélességben elfoglalták az oroszok állásait.

— Német hivatalos jelentés. —

Berlin, január 25.

A nagyfőhadiszállás jelenté:

NYUGATI HARCTÉR: Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja: Artoisban, az Ancre és a Somme között és az Aisne arcvonal mentén a tüzérségi és aknavető-evékenység időnként fokozódott. Felderítő osztagok az állások előterében sokszor összeütköztek. Berry au Bactól délkeletre Reimstől északnyugatra orosz és szász roham-csapatok behatoltak a francia árkokba és elkecseregett harc után egy tiszttel, 300 főnyi legénységgel és két gépfegyverrel tértek vissza.

A trónörökös hadcsoportja: A Combres magaslaton az egyik hannoveri tartalékezred két felderítőjének elszánt rajtaütéssel sikerült száma nézve három szörös tulerőben levő francia őrsőt legyőznie és egy gépfegyverrel vonalainkba visszatérnie. A Vogezeiben Hilsenfoerstennél meghiusult egy francia portyázó osztag előretörése. Tiszta időjárás kedvezett kölcsonös repülőtevékenységnek.

KELETI HARCTÉR: Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Az Aa két oldalán támadásainkkal tíz kilométer szélességben elfoglaltunk több erdőállást miközben 15 tiszte, 1700 főnyi legénységet elfogtunk, 23 gépfegyvert zsákmányoltunk. Odasiető tartalékok erős ellentámadásai nem iudták előrehaladásunkat akadályozni. Luktóli nyugatra rajnai ezredek rohamcsapatái betörték a Semerynki falu állásába és 14 foglyot hoztak vissza.

József főherceg vezérezredes harcvo-nala: Hóval fedett hegységben portyázó osztagok ütközetei és szörványosan erős tüzérségi tűz ismétlődnek minden nap. Casinu és a Putna völgy között az ellenség 50 emberét elfogtuk.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: A román síkságon erős hidegben általában nyugalom volt. A Duna mentén egyik partról a másikra ügytüzelés és előírsi csatározások.

Macedóniai arcvonal: A Cserna-hajlásban tüzérségi rajtaütések. A Siruma-síkságon jelentőség nélküli ütközetek.

Ludendorff, első főszállásmester.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 25.

(Az Ujvidéki Hirlap eredeti távirata.)

A képviselőház mai ülése még az összeférhetetlenségi ügyek körül zajlott és csak a délutáni órákban tértek rá a kivételes intézkedésekről szóló törvény ki-gészítésére vonatkozó törvény-javaslat tárgyalására.

A napirend előtt **Szterényi** József tiltakozott az ellen, hogy a miniszterelnök a kijáró képviselők közt említette. Elisméri, hogy Tamássy altábornagynak magánlevelben ajánlotta a Magyar Ruggyantagár igazgatóját, de ennek semmi köze nem volt hadsergészállítási ügyhöz. Az összeférhetlenségi bejelentést megteszi maga ellen.

Gróf **Tisza** István felszólalása után **Nagy Ferenc**, **Madarassy-Beck** Gyula és **Bartha** Odön, mint a Telepítő és Parcelázó Bank igazgatói, bejelentik önmaguk ellen az összeférhetlenséget.

Ezután rátérnek a napirendre. **Hammersberg** László szövetési, hogy vannak vármegyék, ahol esztendőök óta nem zárták le az árvaépítési könyveket.

Vázsonyi Vilmos felszólalásában a Kuria ítéleteit bírálta, amelyek egyoldalúak.

Balogh Jenő: Ilyent nem lehet a Kuriáról mondani! Majd fogok felteni.

Sümegi Vilmos: Hát a petíciók felletti bíraskodás?

Idősb **Erdély** Sándor valamint közbeszól.

Bartos János: Mi van az idegkek?

Rakovszky István (Erdélynek): Hallgasson, maga védi a panamistákat!

Erdély Sándor: Hogy lehet felletti mondani. Nem vedem a panamistákat! Disznóság ilyet mondani!

Erre a megjegyzésre óriási vihar tört ki. A képviselők a Ház minden oldalán kiabáltak.

Béla Henrik feláll és valamit kiált az ellenékek felé.

Sümegi Vilmos: Újjon le Béla Henrik!

Beck Lajos: Béla Henrik mer beszélni?

Óriási kavargadás támad. A szélsőbaloldaltól a nagy zajban ezt kiáltják Béla Henrik fele: Áruló! Elárulta Andrásyt! Elárulta elveit!

Andrássy Gyula, **Rakovszky** István és **Károlyi** Mihály folyton közbejártanak. A zaj egyre fokozódik.

Vázsonyi Vilmos ismét szóhoz

jut és kijelenti, hogy tisztán, mint jogász beszélt egy jogi kérdésről. Teljesen távol áll tőle, hogy a Kuria tekintélyét megingassa, de a bíralt joga őt megilleti. Hát hol bíráljon valaki, ha nem a képviselőházban?

Vázsonyi felszólalása után **Balogh Jenő** igazságügyminiszter erőlesen visszautasítja Vázsonyi vádjait, adatokkal bizonyítja, hogy a Curia a legigazságosabban ítélkezik. Bizonyítja, hogy szükség volt a gyorsított eljárásra, mert különben a hadseregszállítási bűnügyeket évekig elhúznák.

Rakovszky István személyes kérdésben kér szót. Nem ismeri a most említett házszabályokat. (Óriási zaj a jobboldalon. Felkiáltások: Csak egy házszabály van!)

Elnök: Kérde **Rakovszkyt**, azt mondta-e, hogy nem ismeri el a házszabályokat?

Rakovszky: Nem ezt mondtam. De ezt is mondhatom. (Nagy zaj a jobboldalon. taps a baloldalon.) Szavait félreértették. A panamisták védelmével az eljárást illeti, amellyel az összeférhetetlenségi bizottság az összeférhetlenségi ügyeket kezeli. Erdély Sándor, a bizottság elnöke másodrendű kérdéseket jelentette ez ki, joggal igazgathatta a kedélyt akkor, amikor a harcra a parasztoktól erkölcsei kötelességteljesítésük megfeszítését követelik, kétszeresen kell ügyelni a Ház erkölcsei tisztaságára. Amikor milliókéreznék és halnak meg, erkölcstelenség, hogy az egyes képviselők kijárással óriási vagyoniakat harcoljanak össze. (Óriási zaj a baloldalon. Rendre! Rendre! felkiáltások. Helyeslés és és taps a baloldalon.)

Elnök: **Rakovszky** Istvánt a súlyosan sérült és gyanúsított kifejezésekről rendre utasítja. (Óriási zaj, lármá a baloldalon, éljen és a jobboldalon.)

Rakovszky István: Tegnap hallotta a miniszterelnöktől, hogy egy képviselőnek azt tanácsolta, mondjon le a mandátumáról és Baros Jásost meg Pescha Miklóst a munkapártból való kilépésre hívta fel. Joga volt tehát ezt mondania. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Tisza István: Azzal az állítással, hogy a Ház egyes tagjai óriási vagyont harcoltak össze, oly súlyos vádat emelt (Óriási zaj a jobb oldalon: Disznóság!), hogy saját magával szemben való kötelessége, hogy konkrét eseteket hozzon fel. Ha ezt nem teszi, vagy kifejezését nem vonja vissza, akkor véleményének nyilvánítására nem tud parlamentáris kifejezést. (Nagy zaj, taps a jobboldalon. Felkiáltások baról: Elnök, utasítsa rendre a miniszterelnökt.)

Rakovszky István: Nem engedem magam lugasba csalni. Ismerem a miniszterelnöket és a taktikáját. A miniszterelnök meg akarja tisztítani saját pártját, miért nem tanácsolta Danielinek is, hogy mondjon le a mandátumáról.

Elnök: Rendre utasítja **Rakovszkyt**.

Gróf Károlyi Mihály: Ilyen pártoskodó elnökkel nem lehet tanácskozni.

Rakovszky István: Nem ne-

vez meg képviselőket. Eleget beszél a tegnapi díszes névsor. Így nem játszom.

Gróf Tisza István: Igen csunya játék szent dologgal. Nagyon disztelen és csunya játék. (Óriási zaj a baloldalon.)

Erdélyi Sándor: A Disznóság kifejezésért megköveti a házat.

A tárgyalást azután delután 4 órára halasztották.

Saterenyi József, **Bródy** Ernő és **Csermák** Ernő szóltak a napirendhez. Saterenyi a munkásbiztosító kérdésekről beszélt, Bródy és Csermák a háborus judikatura ellen foglaltak állást.

Az ülés ezzel véget ért.

~~~~~

Kétharmadára redukálták a magánosok gázfogyasztását.

A gázgyár szénbeszerzésének nehézségei szükségessé teszik a gázfogyasztás redukálását. Nem csak a közvilágítást kellett a széniség miatt csökkenteni, de a magánosokra is rákényszerítik a gázzal való takarékoskodságot. Az újvidéki gázgyár beadványt fordult a városhoz, hogy kötelezzék a magánosokat, hogy 50 percenttel kevesebb gázt fogyasszanak. **Payerle** Nándor rendőr-főkapitány **Profuma** Béla polgármesterrel folytatott tanácskozás után csak az eddigi gázfogyasztásnak egy harmad részével szorította meg a magánosok gázfogyasztását és erről a következő hirdetményben értesíti a közönséget:

„A gázfogyasztásban az eddigiénél még nagyobb takarékoskodásra léven szükség, a m. kir. miniszter 4470/1916. M. E. számú rendeletének 7. §-ában gyökerező jogomnál fogva — a város polgármesterével egyetértően — a magánhelyiségek gázfogyasztását egyharmadával megszorítom.

Ennek értelmében mindenki az eddigi fogyasztott gázmennyiségnek csak kétharmad részét fogyaszthatja. A közönség könnyebb tájékozódása céljából a gázgyár a megengedett napi fogyasztás mérvét közműterekben be fogja jegezni a fogyasztók könyveikébe.

Aki ezen rendelkezések ellen vét, a felfhivatkozott miniszteri rendletbe ütköző s a 8. §. alapján 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágást követ el.

A gázfogyasztást ezentul szigorúan ellenőrzik és aki megengedtnél több gázt fogyaszt, kihágási eljárást indítanak ellene.

Pour le Merite-rendjei awürtembergi királynak.
Berlin, jan. 25.
(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Vilmos császár a württembergi királynak a Pour le Merite-rendjelet adományozta.

Tíz repülőgépet veszítettek a franciák.
Berlin, jan. 25.
(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A tegnapi hivatalos jelentés szerint a nyugati harcra 8 repülőgépet lőttek le. Utólagos jelentés szerint az ellenség 10 repülőgépet veszített.

Hatszáz marha pusztulása a Duna habjaiban.

Az **Újvidéki Hírlap** néhány nappal ezelőtt rövid pár soros hírben jelentette a banovcei marhák szörnyű végét. A Duna íjesztően megnőtt és a zugó ár a banovcei legelőn telelő marhák között borzalmas pusztítást végzett: hatszáz marha hullája uszott a hőmpölyög habokkal. Hatszáz marha veszett el az emberek könnyelműségéből, közöltük tulajdonban borjas tehén.

Szükségtelen számmal kifejezni, hogy milyen jelentékeny kárt okozott a bősé elem. Nem az értékesítését, ami az égbekiaált, hanem amikor minden vonalon az élelmiszerekkel való takarékoskodság parancsoló kötelesség, akkor hogy szabad volt megtörténnie annak, hogy 600 marhával a Dunát hízalják? Ez valószínűleg közgazdasági csapás, a mely felett nem lehet egykönnyen naprendre térni, annál is inkább, mert előrelátással elejét lehetett volna venni a veszedelemnek és a köznek megmenteni a kárba vesztett nagyszerű állatállományt.

Értesítésünk szerint **Paményi** Gábor határrendőrségi tanácsos erélyes vizsgálói rendelt el, hogy megállapítsa, kit terhel a mulasztás büne a 600 marha vízhaláláért.

Addig is, míg a hivatalos vizsgálat a homályos részeket nem tisztázza, a polgári kötelességünk teljesítjük, hogy azokat az adatokat, amelyeket megtudtunk, a nyomozás sikere érdekében itt a nyilvánosság előtt feltárjuk.

A banovcei marhák egy konzorcium tulajdonát képezték. Néhány hónapja, hogy a konzorcium egy bánati hadseregszállítóval az élen megalakult. A konzorciumnak újvidéki érdekeltsége is van és üzletkörét az erdélyi menekültek marháinak megvásárlására és értékesítésére alapította.

A konzorciumnak Banovceval szemben a Duna bánati partján egy 7000 holdas állami legelő bérlete volt, amely területet, de jó kövér füvet termelt. A konzorcium 1176 marhát vásárolt meg a menekültek jószágait köz-

vetítő országos bizottságtól. Az volt a terv, hogy a marhákat a banovcei legelőn átteleltetik és azután értékesítik.

Az erdélyi marhák megérkeztek a legelőre, gyönyörűen hízta és már négy száz borjura számitottak, amikor a januári árvízveszedelem a marhák helyzetét a legelőn válságossá tette. A konzorcium újvidéki képviselője még idejében kísérletet tett a marhák elszállítására, de intervenciója bürokratikus okokból nem sikerült.

Január 13-ikán a Duna árja már a partra lépett Banovcénál és elárasztással fenyegette az egész legelőt. A konzorcium képviselője az utolsó pillanatban a katonai szállítási vezetőséghez fordult segítségért. **Erdélyi** István révkapitány este 6 órakor táviratozott a hadügyminiszterhez engedélyért és hajnali 3 órakor már megérkezett a hadügyminiszter engedélye, hogy egy hajó és két dereglyét a marhák megmentésére Banovcra küldjön. 14-ikén délen indult el a Gyuri gőzös Újvidékről két dereglyével. A Duna vize már az istállóba hatolt. **Roszt** Ernőnek, a Gyuri kapitányának vezetésével megindultak a mentési munkálatok, 533 marhát sikerült dereglyéken a hajó jédeletére hozni, 600 marhát pedig szemükk előtt sodort el magával az ár.

Tizenkilencedikén délen a Gyuri már újból Újvidéken volt, Információnk szerint a konzorciumot anyagi kár nem sújtja. Az 533 megmentett marha után várható haszon fedezni fogja az elvesztett hatszáz marha árát. A kár ismételtük csak az, hogy a közfogyasztásnak a 600 marha elvesztett. Mindez nem történt volna meg, ha a konzorcium képviselőjének intervenciója sikerrel járt. Vagy ha szem előtt tartják a miniszter rendelkezését, mely elrendeli, hogy árvízveszedelem idején a katonaság a polgárság javainak megmentésében tevékeny részt vegyen.

Bolgár hivatalos jelentés Szófia, jan. 25.

(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

Macedóniai arcvonal: Puska-tüzelés, ágyutüz és járőrharcok. Román front: Az ellenség hatástalanul lötte Isaccét. Két ellenséges monitor bombázta Prisolvát. Gépfegyver- és puska-tüzelés szétszórtuk a Duna északi partján levő ellenséges osztagokat.

A vaskereszt nagykeresztje Mackensennek.
Berlin, jan. 25.
(Az Újvidéki Hírlap eredeti távirata.)

A Wolff-ügynökség jelenti: A Német császár a vaskereszt nagykeresztjét küldötte meg Mackensen vezértábornagynak és a hozzá intézett kéziratban legnagyobb elismerését fejezi ki a vezetés alatt álló hadsereg kiváló teljesítményéért.

Károly király a német főhadiszálláson.

Bécs, jan. 25.

Vilmos császár küszöbön levő születésnapjára **Károly király** gróf **Czernin** Otkórák külügyminiszter kíséretében a német főhadiszállásra utazott.

Ismét felrobbant egy angol municiógyár.
Basel, január 25.

Egy Reuter-jelentés szerint ismét felrobbant egy angol municiógyár. 69 halott, 72 súlyos és 350 könnyebb sebesült volt a robbanás áldozata.

Orosz hivatalos jelentés.
Budapest, január 25.

Sajószállásról jelentik: Az orosz vezérkar jan. 23-áról a következő jelentést adta ki: Román arcvonal: A Dunáig kölcsönös tüzelés. A Duna mentén nyugalom.

Lefokozotti rendőr.

Az *Ujvidéki Hírlap* tegnapi számában megírtuk azt az eléggé el nem ítélt esetet, hogy *Morvai Simon* 52. számú rendőre egy szegény asszonyt: *Véhas Pálnét* — mert a cukorjegyek kiosztása alkalmával a közlemezési ügyosztály hivatalából déltől elfoglalt helyéről, több órai várakozás után egy percre eltávozott és néhány pillanat múlva oda visszaigyekezett — *ütötte-verte, úgy hogy a szegény asszony több lepcsőn leest.*

A brutális módon bántalmazott asszony megkérte *Bíró Lajosnét*, hogy a fentgyóztott kendőjét hozza le. *Morvai Simon* rendőre erre *Bírónét is megrugta.*

A megbántott asszonyok *Payerle Nándor* főkapitányhoz fordultak, aki *Morvai* rendőrt a közlemezési ügyosztályban teljesített szolgálatából nyomban leváltatta és ellene szigorú vizsgálatot indítottat.

Morvai Simon kihallgatása alkalmával *béismerte*, hogy az asszonyokat bántalmazta.

Payerle Nándor főkapitány csütörtök délután 6 órára magához hívatta a két bántalmazott asszonyt. *Nagy* rendőrbizost, *Varsányi* őrmestert, *Sudár* rendőrelőnőt és a közlemezési ügyosztályhoz besorozott rendőröket, továbbá *Morvai Simon* rendőrt és a hozzájuk intézett szavaiban újlag hangsúlyozta, hogy jól ismerik fel fogását, mert hisz sokszor oktatta erre mindannyiokat: hogy nem tűri a közönség bántalmazását. Tudja, hogy leg többször a közönség részéről jön az inzultus, de ezért még sem szabad a rendőrnek tetlegességre vetemednie, csak ha önvédelme céljából ez elkerülhetlenül szükséges, amely eset azonban itt fenn nem fordult. Mindannyiunknak méltányolni kell, hogy a közönség a háború súlyos következményei folytán igen sok zaklatást kénytelen elszívni és e miatt lelkiállapota fel van durva. Úgy ezen okból, mint gyakran csekélyebb műveltségi fokánál fogva, nem képes az intézkedés helyességét és szükségességét mérlegelni, hanem mindenben hatóságí erőszakoskodást lát. Megkövetelt a rendőrtől, hogy erőlyes legyen, a kapott parancsokhoz szigorúan alkalmazkodjék, durvaságot azonban meg nem enged és azt mindenkor szigorúan megtorol.

Miután *Morvai* rendőre elveivel s utasításaival ellenkező magatartást tanúsított, *vele szemben a harmadfokú fegyelmi megtorlást: a lefokozást alkalmazta* és csak azért nem bocsátja el azonnal a rendőrség kötelékéből és nem vonulatta be katonai szolgálattételre, mert *Morvai* rendőre mindaddig jól viselkedett, ellene eddig panasz nem merült fel, továbbá, mert gyerekei vannak és végül, mert a csekélyszámu rendőrlétszám mellett egyetlen rendőrt sem tud most nélkülözni.

A rendőrök a háború alatt — tejezte be a főkapitány fennpélyes hangon elmondott szavait — nagyon el vannak foglalva, nem csoda, ha elvesztik a fejüket, de ilyen durvaságokra nem szabadna magukat elragadtatni.

Ajajla nyitva van mindenki részére és bármikor, akinek panaszja van, jöjjön bizalommal hozzá, nála mindenki meghallgatásra talál.

Majd az asszonyok felé fordulva, ezt mondotta: Nyugodjanak meg *Morvai* megbüntetésében, amely a rendőre súlyos anyagi károsodását is okozza, de ha a panaszosok a közönséggel szemben további lépéseket is szükségesnek vélnék, úgy forduljanak a bírósághoz.

Az asszonyok hállalkodva fogadták *Payerle* főkapitány szavait, de a bántalmazott asszonyok egyike, *Bíró Lajosné* sirva panaszolta, hogy az öt ért rugás annyira fájdalmas, hogy tegnap óta sem állni, sem feküdni nem tud, nagy fájdalmi vannak és férje, aki két évi frontszolgálat után, mint rokkant jött mosi haza, nem hagyja a rendőre ügyét megiorlatlanul és a bírósághoz fordul jogorvoslatért.

Payerle Nándor főkapitány erőlyes, de amellett emberi szvai látható mély hatással voltak a rendőrokré.

HIREK.

Kihallgatások a királynál. Bécsből taviratozzák: A király Badenben kihallgatáson fogadja gróf *Czerin Otokárt* és *Clam Martinic* osztrák miniszterelnököt.

Simonsits Elemér kitüntetésé. Budapesti tudóstónk jelenti: *Vilmos* császár *Simonsits* Elemérnek a porosz királyi koronarend nagykeresztjét és a csillagokkal adományozta.

Simonsits Elemér a németországi utjáról. Budapesti tudóstónk jelenti: *Simonsits* Elemér v. b. t. t., a képviselőház alelnöke délután felhárom órakor érkezett meg Berlinből és a következőket mondotta: Németországban melegséggel és szívéllyességgel fogadtak. Utazásunk célja az volt, hogy a szövetséges népek harmóniáját demonstráljuk. Mindenütt hállával, elismeréssel nyilatkoznak a magyar nemzetről és a tanácskozásainknak meg lesz a jó hatása. *Vilmos* császár kitüntető szíveséggel fogadott. Haja ősz, de fiatalos élénkséggel érdeklődött a napi kérdések iránt és arca kisugározza azt a nagy erőt, amelyet a német nép — most, hogy ellenségeink békejegyzeinket visszautasítottak — kifejt és amely az elnökök jelentései szerint minden szövetséges népet áthat.

Akik még nem kapták meg a kenyér- és cukorjegyeket. A közlemezési ügyosztály közli: A II. kerület azon lakosai, akik liszt-, kenyér-, valamint cukorjegyeiket 1917. évi január hó 24-én és 25-én ki nem vehették, í. évi február hó 1-én csütörtökön kapják meg azokat a városi közlemezési ügyosztálynál.

Egy szabdakai milliomos tragikus halála. Szenttamásról jelent tudóstónk: *Halbrohr* Adolf szabdakai milliomos tegnap este Szenttamásra érkezett. *Halbrohr* megszállt a szenttamási nagyvendéglőben és szobát kért. Amikor be akarták vezetni szobájába, hírtelen hosszában elvágódott és holtan terült el a földön. Orvost hívták, aki konstataálta, hogy *Halbrohr* Adolfot szívvelhűdés ölte meg.

Több milliós panama Serajevoiban

17 letartóztatás. — Tartományi és városi tisztviselők élelmezési csalásai.

Budapest, január 25.

(Az *Ujvidéki Hírlap* eredeti távirata.)

A budapesti rendőrség a serajevo-i rendőrséggel közösen napok óta óriási bűnügyben nyomoz, már eddig szenzációs eredmények kerültek napnyre. Számos letartóztatás történt és újabb letartóztatások várhatók.

A bűnügy szála Bécsbe, Budapestre és Serajevoa vezetnek. A visszaéléseket Serajevo és a bosnyák országos vasutak alkalmazottainak élelmezéssel való ellátása körül követték el. Néhány héttel ezelőtt leplezték le a maffiát, amikor néhány serajevo-i árdrágtól kereskedő manipulációira rájöttek. Kiderült, hogy a kereskedő városi és tartományi hivatalnokokkal játszottak össze.

Tegnap a nyomozás szenzációs stádiumba jutott. Megállapították, hogy a tartományi hivatal élőkölő rangu föjtisztviselője, — aki hivatali missióval Budapestre volt beosztva, — áll a visszaélések központjában. Bécsi és budapesti kereskedőkkel összejátszva követte el a csalásokat. Tizenhét letartóztatás történt, közte a fentemlített magasrangú tartó-

mányi tisztviselő és a tartományiak, valamint a városnak több főbb hivatalnokai.

A vád megvesztegetés, csalás, síkhaszadás és hivatalos hatalommal való visszaelés büntetése.

Manipulációikat úgy követték el, hogy a kereskedőknek élelmi cikkéért fantasztikus árakat fizettek. A kifizetett összeg jelentékeny része a kezükbe került. A kár több millió.

A főbűnös: előkelő tartományi tisztviselő, a legnagyobb vizsgálóinsággal követte el a visszaéléseket. Budapesti lakásán házkutatást tartottak, mely alkalommal számos kompromittáló fontos iratot és százezer koronákra szóló betétkönyveket foglaltak le, amelyek bécsi és budapesti bankokban elhelyezett pénzekről szóltak. Hogy milyen leplezetlenül követte el a bűnét, igazolja egy levél, amit a házkutatásnál lefoglaltak. Ezt a levelet egy kereskedőhöz intézte, amelyben biztatja, ne féljen, ha árdrágtásért felelősségre vonnák, magas hivatalának teljes tekintélyével fogja magát közbevetni, hogy semmi baja se történjék.

A reggeli gyorsvonatot polgári utasok is használhatják. A Máv. ujvidéki állomásfőnöksége közli velünk, hogy a polgári utasok *Ujvidék* és Budapest közt, amennyiben a ferőhelyek megengedik, az *Ujvidékről* reggel 7 óra 55 perckor induló gyorsvonatot használhatják. Visszafelé Budapestről *Ujvidékre* való utazásra ez nem vonatkozik, vagyis a Budapestről délután 3 óra 20 perckor induló, ugynevezett német *Urlauber* vonatot továbbra is kizárólag katonák használhatják. A reggeli gyorsvonatnak a polgári forgalomba való bekapcsolását bizonyára nagy örömmel fogadják az utazó közönség, amely eddig is csak igen fájdalmasan nélkülözöte kedvenc gyorsvonatát.

Vásíéhold egy itell főhadnagynak. *Enver* pasa, török hadügyminiszter a szullán nevében *Praksz* Vilmos, cs. és kir. határ- vadász főhadnagy, századparancsnoknak, itell lakosnak, kiváló és önfeláldozó hősiességének jutalmazásul a *vasfelholdat* adományozta.

A mellőzött magyar nyelv. A Dmke. ujvidéki osztályának elnöksége hozzánk intézett leveleiben szövegesen azt a magyarság szempontjából bántó körülményt, hogy *Izkovits* Milán Duna-utcai könyvkereskedő kirakatában hirdetényt függesztett ki, amelyet csak német és szerb nyelvűen szövegezett meg. A Dmke, mely *Ujvidék* a magyar kulturának és nyelvnek lelkes előharcosa, ebben, — igen helyesen — a magyarsághozérületének flagrans megsértését lájja. Feltesztük, hogy ebből a hirdetményből a magyar nyelv csak elnevezésből maradt el és *Izkovits* Milán könyvkereskedő a magyar nyelvű szöveg utólagos pótlásával két-

ségtelenné teszi, hogy nem volt tüntető szándéka.

Halva talált vasuti fékező. *Gavlik* János 18 éves vasuti fékezőt csütörtökön reggel lakásán halva találtak. Miután külérőszak nyomát nem lehet rajta felfedezni, a halál okának kétségtelen megállapítása céljából ma fel fogják boncolni. Erős a gyanu, hogy a kályhából kiömlő széngáz ölte meg.

A hagymamagot is lopják. *Izdakovics* György né Prsetics-u. 35. szám alatti lakásában az éjjel tolvajok jártak. Fél szak hagymamagot emeltek el. A meglöpött asszony kára 700 korona.

Mégis

bekövetkezett az, amit töltök talán még iszerintek elvárni: amitől szerettük volna kedves, ha vevőközségünknek meklmélni. Olyan példátlan módon drágultak

meg

az összes gyártási nersanyagok, munkaberek, szállítási költségek, hogy csak emeltek el. A Dianasőrszesszt régi külmi minőségében a közönségnek adni. Nem

lesz

ember, aki nem ismerne e súlyos viszonyokat, s aki ne találja ily körülmények között értelmetlenül sőt jogtalanul a Dianasőrszesszt árat ujra kellett szabályozunk. De ha majd elkövetkezik

a béke

és ismét helyreállnak a háború előtti állapotok, akkor mi is sietni fogunk érvénybeleitni közönségünk részére azokat az eladási árakat, melyek regebben fentállottak.

Ezúdszerint a

Diana-sősborszesz árai:

kis üveg . . . . . K 1.30
nagy üveg . . . . . K 3.50
igonyabb üveg . . . . . K 7.-

DIANA kereskedelmi r-t.

Budapest, V., Nádor-utca 6.

Vendéglős és kávéipartársulat Ujvidéken. A háborus rendeletek igen érekenyen sújják a vendéglős- és kávéipart, amely főleg a zárórendelet, az uszonnánaké betiltása és egyéb szigorú korlátozások folytán már ugys a tönk szélére jutott, de igen sok nehézségekkel kell még megbirkóznia, hogy az iparhoz szükséges cikkek: lisztet, cukrot, kávé-t be tudja szerezni. Mind-ezek a körülmények tömörülése kényszerítik a vendéglősöket és kávéoskat, hogy ipartársulatot alkotta, egyetemlegesen védekezzenek és együttesen övják meg érdekeiket. Az ujvidéki vendéglősök és kávéiparosok a létesítendő ipartársulat megalakítása ügyében szombaton. e hó 27-én d. u. 3 órakor az Erzsébet emteremben, értekezletet tartanak, amelyhez külön meghívók nem küldettek szét, de amelyhez mind-azok, akik ipartársulat megalakítását szükségesnek látják, szívesen lesznek látva.

Nagyszabású művészhangverseny. Az Ujvidéki Hírlap szerkesztősége terve vette az idei téli évadban néhány művész hangverseny rendezését. A részvételre felkért értékes művészek névsora nemcsak a legnagyobb mértékben ki fogja elégíteni a mi intelligens közönségünket, de valóban nagy művészi élvezetet is ígér. A művészhangversenyek sorozatát kizárólagosan magyar művészekből álló esttel vezetik be. Az első hangverseny — mely február 10 én szombaton este 8 órakor lesz a Dungserszky-színházban — Budanovics Mária, a m. kir. Operaház kiváló művésznője, Kurucz János, a hírneves magyar dalköltő — aki saját szerzeményi dalait fogja énekelni — és Palotai Árpád a Néppera nagyszerű baritonistája fognak közreműködni. Jegyek már szombattól kezdve, kizárólag az Ujvidéki Hírlap kiadóhivatalában kaphatók. (Telefon 180.)

Mit mérnek az Ót Templomban? Az Ót Templomhoz címzett vendéglő afféle parasztkocma, ahol a vidéki utasok, gazdák szoktak szállást keresni. Pandurov Deján csurogi gazda is ide állt be éjjeli szállásra kocsijával. Reggelre kelve 12 zsák morzsolt tengerit halászott elő a nagy koci fenekéről. A tengeri jó 6 mázsának felelt meg. A csurogi vendég árusítania kezdte a kukoricát, a környékeliek kapják a jó alkalmon, hogy jó vásárt csináljanak, de közben észrevette az egyik rendőr a 12 zsákot és jelentést tett a készülő vásárról. Csekély 66 koronáért acta volna Pandurov a kukorica mázsáját. A rendőrség az árdragító gazdát előállította, a 12 zsák tengerit elkobozta és megint-pította ellene a kihágási eljárást.

Ingatlanátírás. Január 12-e és 23-a közt a következő ujvidéki ingatlanok cseréltek gazdát: Czvetanov Dusan megvette Kovacevics Mihályné szül. Suroh Paulinától, a Csenei utcában levő 18. sz. házat 6750 koronáért. Kuzmanovics Miladen megvette, Gyengyúr Jánosné szül. Szirácski Erzsébettől — az ujvidéki határban levő 3 hold szántóföldjét 11520 koronáért. Messinger Jakab megvette Schmöll Jakabtól, az urzontiváni határban levő 51 hold 22 négyzetölb területű szántóföldjét 100000 koronáért. Tanics Mihály városi rendőr és neje Bercesyni Juliánna megvették Mrkva Alajostól a Báthory utcában

levő 10 sz. házat 8000 koronáért. Brandeis József és neje Samlaics Malvin megvették a II. Rákoczy Ferenc utcán levő 78. sz. házat, Schattlesz Fülöp és neje Heudus Bertától 27.500 koronáért. — Nedeljkovics Sándor és neje Trifunovics Lenka megvették Goldmann Károly, József, Karolin és Andrástól a Vukovics utcában levő 27. sz. házat 4000 koronáért. — Bancsity Ignác né szül. Kiselicza Szóka megvette Veszelnovity Radától, a Gyár-utcában levő 6. sz. házat 5000 koronáért. Zagorcsics János korsmáros megvette Schuch Józseftől az Almási-utcában levő 21. sz. házat 14000 koronáért. Dungserszki Lázár szabómester és neje Gavrilovics Mária megvették, Weinfeld Vilmosné szül. Schaffer Máriától a Kereszt-utcában levő 10. számú házat 13600 koronáért. Fischer Sámuel és neje Fleisch Terezia megvették, Frank Miksa és neje Rössler Jankától a Zrínyi Ilona-utcában levő 16 sz. házat 50000 koronáért.

Disznózsírral világítanak a falun. A városi lakosság elleni merénylet a falvakban mindinkább lábrakapott az a szokás, hogy a falusiak a petroleum pótlására disznózsírt használnak. Befőttes ívegbe vizet töltnek, annak tetejére olvasztott disznózsírt öntenek, a közepére pedig összecsavart vattát tesznek és azt égetik. Ez a szokás annyira elterjedt, hogy már nincs egyetlen falusi ház sem, ahol nem ezt a háborus világítást lehetne látni. A disznózsírnak ilyen célra való felhasználását az Országos Közéletmezesi Hivatal figyelmébe ajánljuk, mert ezzel a városok közéletmezése elől, mely sok tekintetben a falvakból táplálkozik, elvonják a különben is mind ritkábbá váló disznózsírt.

Az Ujvidéki Hírlap apró hirdetései eredményesek, mert a város és Délbácska egész közönsége olvassa. A nálunk feladott apró és egyéb hirdetésekre a kiadóhivatal készséggel ad felvilágosítást és természetesen díjtalanul, mert a hirdető a hirdetés díjával a kiadóhivatalnak ezt a kötelezettségét is megváltotta.

Kiadótulajdonos: Ujvidéki Hírlap lapkiadó és nyomdai részvénytársaság

MARKOVITS SZ. DUSÁN

Kossuth Lajos utca 37. szám.

Nézzé meg mindenki kirakataimat: a legszebb látványosság.

Nagy választék női szövetekben, selymekben, bársonyokban a legváltozatosabb színekben és minőségekben, továbbá minden eszarmába vágó cikkekben. A szépizlésű hölgyek bevásárlási helye.

Ne írja ki

a ház kapujára, vagy üzletek kirakataiba ha kiadó lakása, vagy kiadó szobája van. Az ilyen eljárással sok fölösleges zaklatásnak teszi ki magát, azután meg igazán nem érdemes így cselekedni az egy korona miatt. — amennyibe a hirdetés az Ujvidéki

Hírlap-ban kerül.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Közlési újak: 10 szög 1 korona. Minden további szó 10 fillér. Vastagabb betűből szedést sző 20 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Apró hirdetésekre és jelzés levelekre vonatkozólag felvilágosítással szolgálna a kiadóhivatal. Telefon 180.

Érthar zongora, gyönyörű olajtűstények, kézimunka, kályhaellenző (régiség) egyszerűhasznált rozsaszín selyem estélyi köpeny, ígényekkel, az előruháki eladók. Megtekinthető Futaki ut Olgavilla delután 4-5 óra közt.

Jókarban lévő teherkocsi eladó. Érdéklődni lehet Alekszits Vladisz-lávnál Sajkasszentván.

Zongorát vagy pianót bérbe óhajtok venni. Cim a kiadóhivatalban.

Megbízható, könyvelésben jártas hivatalnoknő azonnatra vagy február 1-ére való belépéssel felvétetik. Csak írásos ajánlatok fizetési ígényekkel, az eddigi alkalmazás igazolásával **február 1-e** jelige alatt a kiadóba intézendők. Csak komoly hivatalnoknő jelentkezzék.

Pénztárnoknői állást keres egy orosz hádfőfogásban lévő hadapród nélkülszít szenvedő intelligens felesége. Cim a kiadóban.

Bor 30-35 hl. helyben fekvő 1911-es magyarádi eladó. Bővebbet Fuchs hadnagyánál Honvédelaktanya.

Két segéd azonnali belépésre felvétetik Uridivat és játékar szakmából Fischer Sándor Ujvidék

Graud Hotelben hónapos szobák olcsó árban kaphatók.

Irodakisasszony, ki irodai teendőknél jártas azonnali felvétetik Messer Salamon Temerin-utca 14.

Érthelyes utcai nagy szoba butor nélkül belvárosban kiadó. Cim a kiadóban.

Két egymásba nyíló butorozott utcai különbejárta kis szoba kiadó. Cim a kiadóban.

Irodakisasszony, ki üzleti és irodai teendőknél jártas azonnali belépésre felvétetik. Messer Salamon Temerin-utca 14. szám.

Rékokzi Ferenc-utca 8-10. számú házban egy üzlet helyiséget azonnali kiadó. Bővebbet ugyanott a házmesternél.

Egy jó női irodai munkaerő kerestetik helybéli vállalatnő, azonnali belépésre. Csakis olyanok pályázhatnak, akiknek már irodai gyakorlatuk van. Komoly, megfelelő erők ajánlatait "Kellems munka" jelglen a kiadóba kérem.

Eladó vendéglő.

A Hungária-vendéglő (azelőtt Schöner) Palánkán (Bácska) a Kossuth-utca sarkán, a Szent István utca 89. szám alatt, kedvező feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Remlinger József

tulajdonos Németpalánkán.

Korzo-Mozi

JAN. 26., 27. és 28-ÁN,
Péntek, szombat és vasárnap.

Kiváló sláger

Sziva gyűrűje

Dráma 3 felvonásban.

Jön! Cak két napra! Jön!

ÖRÜLT A TRÓNON

(Néző császár)

Uri, Női divat és rövidírásban, jártas

Ügyes segéd

lehetőleg azonnali belépésre felvétetik.

Iszakovits Izidor Ada.

Tűzpróba

Drasche Lázár Alfréd

szencziós regénye.

Kapható az

Ujvidéki Hírlap

kiadóhivatalának könyvtárában.

Ára 5 korona.

APOLLO

Jan. 25. és 26-án.
csütörtök és péntek

A hegedű lelke

„Nordisk” újdonság 3 felv.

Jóhólis megárt a sok

vigjáték 3 felvonásban.